

Så kan Hornsgatan bli säkrare, trevligare och vänligare...

Hornsgatan är ett av Stockholms viktigaste trafikstråk. Den är också en livlig stadsgata med många butiker, gallerier, restauranger och företag. Bara under ett dygn passerar över 150.000 fotgängare, cyklister och kollektivresande, och här kör mellan 19.000 och 42.000 motorfordon. Det innebär att många olika trafikantgrupper ska samsas om Hornsgatans yta, vilket ibland kan vara svårt. Vi har alla olika önskemål och ställer olika krav på säkerhet, trygghet och framkomlighet.

För att veta vad de unga användarna av Hornsgatan tycker och tänker om trafikmiljön har Stockholms gatu- och fastighetskontor inom projektet "Säker huvudgata – Hornsgatan" låtit genomföra en undersökning bland barn som bor på eller i närheten av Hornsgatan, deras föräldrar samt personal inom barnomsorgen. Målet är att Hornsgatan ska förvandlas till en säkrare och trivsammare gata – och att låta barnen vara med och påverka. Här kan du ta del av de viktigaste synpunkterna från undersökningen som genomfördes under 2004.

Den här broschyren är en kortversion av rapporten. Du kan läsa eller beställa rapporten i sin helhet på www.stockholm.se/hornsgatan under "publikationer". Har du synpunkter, tips och idéer om hur vi kan förbättra barnens situation på Hornsgatan, hör av dig till Annika Feychting, telefon 08-508 264 91, e-post annika.feychting@gfk.stockholm.se. Du kan också skriva till oss på adressen som finns på baksidan.

...för fotgängare, cyklister och bilister.

Så tycker barnen:

”Hornsgatan är för bilar, inte för oss människor”

- Barnen upplever trafikmiljön längs Hornsgatan som osäker.
- De tycker att bilisterna är nonchalanta med att släppa fram dem vid övergångsställen. De menar också att bilarna ofta kör för fort.
- Barnen anser även att cyklisterna är opålitliga som trafikanter.

7–9 åringarna i undersökningen är överens om en sak: Hornsgatan är en farlig gata. Det är för mycket bilar, de kör för fort och nonchalerar ofta gående. Barnen upplever Hornsgatan som en gata man inte bör passera utan någon vuxen i sällskap, i alla fall inte om man är ganska ung.

10–12-åringarna tycker att skyltningar och markeringar för cyklister och gående ofta är dåliga. De har också synpunkter på parkerade bilar, skymd sikt och att ljussignalerna för gående visar grönt för kort tid.

Ju äldre barnen blir desto säkrare känner de sig i trafiken. Både 13–15 åringarna och de som är 16–17 år vet vad som är säkert och osäkert, men tycker ändå att Hornsgatan är farlig.

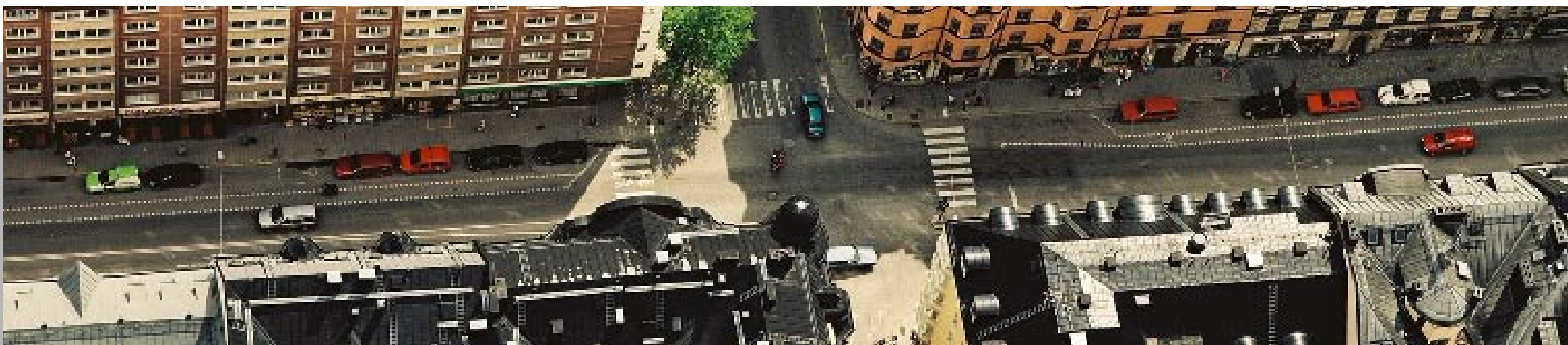
Barnen kring Hornsgatan är ganska medvetna om trafikfarliga platser och att de kan undvika dem genom att istället välja de gångbroar och gångtunnlar som finns. Men dessa känns inte trevliga, eftersom de ofta är dåligt belysta, nerskräpade och inte sällan tillhåll för missbrukare. Många barn väljer därför att korsa Hornsgatan i alla fall. Även cykelfälten upplevs som farliga och barnen undviker att cykla där. De tycker att cyklisterna är opålitliga i sitt beteende.

Nästan ingen tar upp besvär med avgaser och buller, vilket kan bero på att de flesta är uppvuxna kring Hornsgatan och vana vid innerstadsmiljö, och därmed tycker att detta är normalt. De äldsta poängterar att trivselfaktorer är viktiga – som träd, buskar och bänkar att sitta på.

Så tycker föräldrarna om trafiksituationen och barnens rörelsefrihet:

”Hornsgatan är en alldeles för osäker plats för våra barn.”

- **Hornsgatan är svår att korsa och det begränsar rörelsefriheten.**
- **Två av tre föräldrar upplever Hornsgatan som en osäker plats för barnen.**
- **Nästan inga föräldrar med barn mellan sex och nio år låter sina barn passera Hornsgatan på egen hand.**

Sju av tio barn i åldern sex till nio år får bara röra sig på egen hand inom den egna gården. Om de ska gå utanför behöver de i så fall ha sällskap av någon vuxen. En femtedel av barnen får inte vistas ute själva över huvudtaget! Bara fyra procent av föräldrarna låter barnen passera Hornsgatan på egen hand. Ju äldre barnen blir desto större områden får de röra sig på. En anledning är att avståndet till skola, kompisar och fritidsaktiviteter ökar med stigande ålder. Hälften av 10–12-åringarna får röra sig fritt inom ett begränsat område på Södermalm. I tonåren får tre av fyra röra sig fritt över hela stan.

Två av tre föräldrar uppger minst en plats på Hornsgatan som är så pass trafikfarlig att de vill att deras barn undviker den. De flesta pekar ut en plats i närheten av bostaden. Ett exempel är korsningar där högersvängande fordon har grönt ljus samtidigt som gående. Föräldrarna

nämner korsningarna mellan Hornsgatan och Långholmsgatan respektive Ringvägen och Torkel Knutssonsgatan.

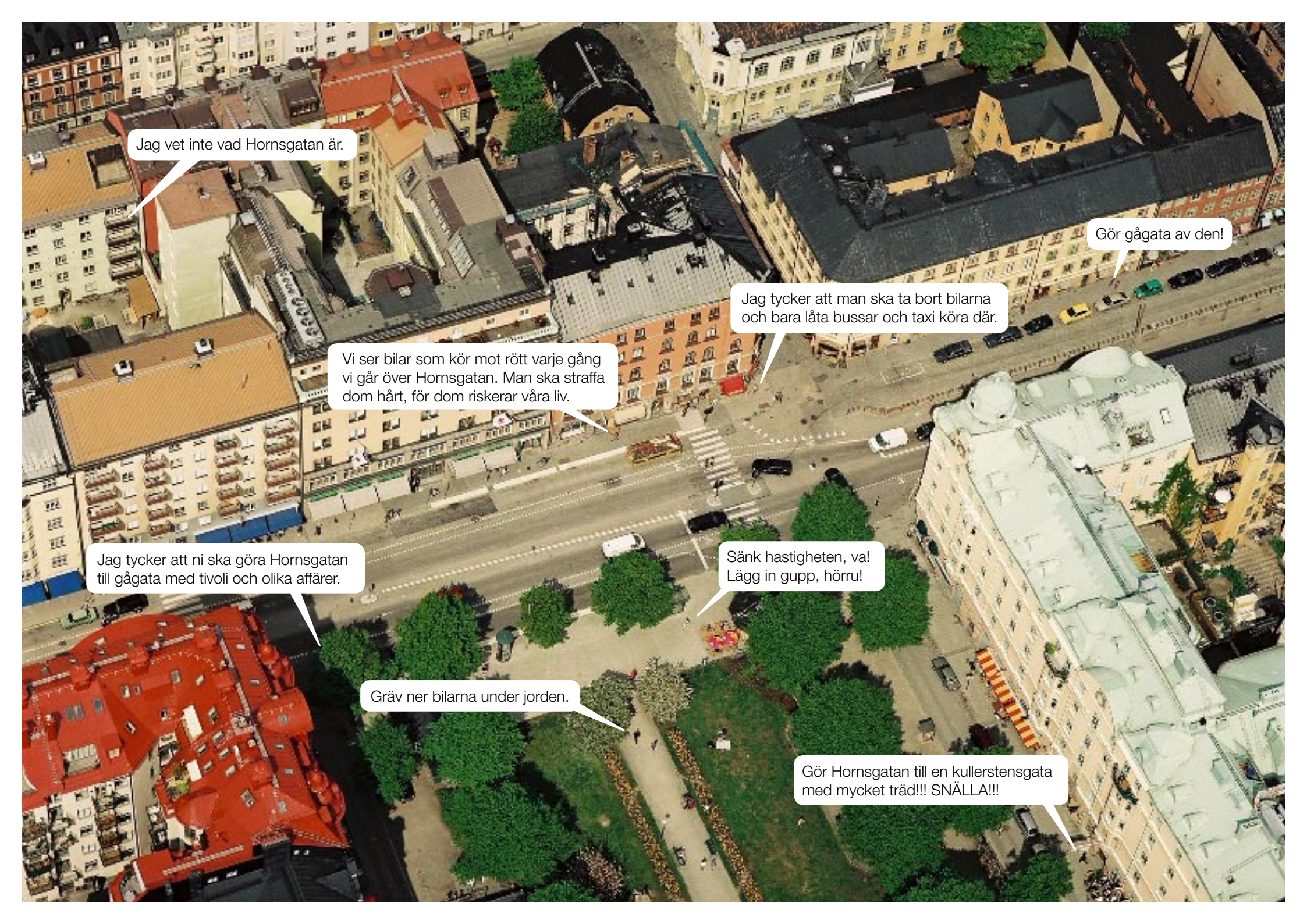
Föräldrarna anser att det är för mycket avgaser och buller och att bilister håller för hög hastighet. De tycker också att cyklisterna håller för hög hastighet, ofta cyklar mot rött eller på övergångsställen. Även de gåendes beteende får skarpa synpunkter. De går ofta mot rött och i cykelbanorna.

Några citat ur föräldraenkäten:

”Sänk hastigheten för bilarna. De kör väldigt fort och ibland mot rött ljus. Det är klart att man blir orolig då.”

”Cykelbanan ställer till oreda och är farlig för cyklister. Bilar dubbelparkerar på den.”

”Barn känner sig trygga på trottoaren, men de är de inte när det kommer mopeder och cyklister i hög fart!”

An aerial photograph of a city street intersection, likely in Sweden, showing multi-story buildings, cars, and a park area. Several speech bubbles are overlaid on the image, each containing a different suggestion or complaint in Swedish. The speech bubbles are white with black text and black outlines. The background shows a mix of urban architecture, including buildings with red and grey roofs, and a park with green trees and a path. The street is wide and has a crosswalk. Cars are visible on the road, and a few people can be seen walking on the sidewalks.

Jag vet inte vad Hornsgatan är.

Gör gångata av den!

Jag tycker att man ska ta bort bilarna
och bara låta bussar och taxi köra där.

Vi ser bilar som kör mot rött varje gång
vi går över Hornsgatan. Man ska straffa
dom hårt, för dom riskerar våra liv.

Jag tycker att ni ska göra Hornsgatan
till gångata med tivoli och olika affärer.

Sänk hastigheten, va!
Lägg in gupp, hörnu!

Gräv ner bilarna under jorden.

Gör Hornsgatan till en kullerstengata
med mycket träd!!! SNÄLLA!!!

Till och från skola, kompisar och fritidsaktiviteter:

En av tre har kortare än 500 meter till närmaste fritidsaktivitet

- Att gå är det vanligaste sättet för barnen att ta sig till och från skolan. De yngre barnen har nästan alltid sällskap av någon vuxen eller äldre syskon.
- En majoritet av föräldrar med yngre barn anser att vägen till skolan, fritidsaktiviteter och idrottsplatsen är osäker.
- Barnen som bor kring Hornsgatan cyklar mycket sällan till sina fritidsaktiviteter.

Såväl föräldrar som fritidspersonal talar med barnen om trafiken längs Hornsgatan för att lära dem hur de undviker farorna. Föräldrarna låter successivt barnen gå själva till skolan genom att följa dem förbi svåra trafikpassager som korsningar och större gator som Hornsgatan. Fritidspersonalen släpper inte barnen ur sikte förrän de bedöms vara tillräckligt mogna att själva hantera trafiksituationer.

De yngre barnen har vanligtvis sällskap med någon förälder eller annan vuxen när de ska ta sig till sina aktiviteter. Undantag är till närmaste kompis där de yngre i viss utsträckning går själva, eftersom de har relativt nära. En majoritet av föräldrarna till de yngre barnen anser att vägen till närmaste kompis är mycket eller ganska säker.

Endast en av tre i undersökningen har mindre än 500 meter till närmaste fritidsaktivitet, oavsett ålder. Många idrottar på Zinkendamms IP. Fyra av tio har kortare än 500 meter till närmaste idrottsplats. Det vanligaste sättet att ta sig till dessa aktiviteter är även här att promenera.

Två av tre barn har närmare än 500 meter till ett grönområde. Där cyklar de, åker skateboard eller har utflykter med mera. Flertalet av de yngre barnen behöver sällskap av någon vuxen för att ta sig dit. Ju äldre barnen blir, desto fler åker kollektivt till sina aktiviteter. Detta hänger samman med att avståndet till aktiviteten ofta ökar med stigande ålder.

Några citat ur föräldraenkäten:

"Svårt att bo med barn i det här området innan de blir trafikmogna. Måste alltid följa med dem dit de ska. Det har varit jobbigt för den vuxne. Plus att barnet inte fått känna sig självständigt."

"Farligt i trafiken, bilar har för hög fart."

"För ung just nu. För mycket trafik!"

Hornsgatan i framtiden
– om barnen och föräldrarna får bestämma:

”Förvandla Hornsgatan från genomfartsled till gågata!”

- Både barn och föräldrar vill förändra Hornsgatans karaktär genom ”fler träd och färre filer”.
- Föräldrarna vill minska trafikmängden. Som åtgärder föreslås hastighetsbegränsning till 30 km/tim, ringled som tar bort genomfartstrafiken och till och med bilförbud.
- Föräldrarna ser gärna att cykelfälten på Hornsgatan istället läggs intill gångbanan, tas bort eller flyttas till sidogatorna.

Barnens och föräldrarnas förslag om hur Hornsgatan ska göras bättre och säkrare stämmer väl överens med varandra. Båda grupperna vill i första hand införa en gräns på 30 km/tim och även begränsa hastigheten genom gupp i gatan. I andra hand vill de avleda trafiken så att den kör på andra gator. Barnen vill att endast bussar och cyklar ska få köra på Hornsgatan.

Trafikpoliser, kameraövervakning och fler kontroller står också högt på barnens önskelista, liksom att det blir snabbare ”grön gubbe” och längre grönt ljus för gående.

Framkomligheten för gående vill de förbättra genom fler gångbroar och gångtunnlar och fler övergångsställen med trafikljus. För att känna sig säkrare på övergångsställena vill de justera trafikljusen så att det inte samtidigt kan bli grönt för gående och svängande bilar.

De önskar också fler och bättre cykelvägar. Cykelfälten i gatan ses som en trafikfara. De befintliga cykelfälten vill de helst flytta intill gångbanan eller till andra gator. De vill dessutom bredda trottoarerna. Själva miljön vill de förbättra genom att plantera fler träd och sätta ut bänkar för att på så sätt göra Hornsgatan mer lik en stadsgata.

Bland de förslag som sticker ut märks önskemål om att göra hela Hornsgatan till en gågata eller åtminstone sätta upp staket mellan gata och trottoar. Några går så långt att de till och med vill gräva ner trafiken!

Förslagen ger en vink om att Hornsgatan upplevs som alldeles för trafikintensiv med alltför höga hastigheter. För att gatan ska bli säkrare vill de att trafiken avleds, cykelfälten flyttas eller läggs om, trafikövervakningen och kontrollerna ökar, filerna blir färre och trottoarerna bredare. De vill också öka trivseln genom att plantera fler träd och mer grönt.

Därför genomfördes undersökningen

Bakgrund:

En stor del av alla svåra trafikolyckor med personskada i Stockholm sker på huvudgatorna. För att hitta lösningar på problemet genomför Gatu- och fastighetskontoret i samverkan med Vägverket Region Stockholm sedan år 2003 projektet "Säker huvudgata" på Hornsgatan. Det innebär bland annat att gatan ska få en utformning som ger bästa möjliga trafiksäkerhet för alla trafikanter. Erfarenheterna ska sedan användas på andra huvudgator i staden och ute i landet.

I Barnkonventionen, FN:s konvention om barnens rättigheter i samhället, står att läsa om barns rätt till delaktighet och yttrandefrihet samt rätt till lek och fritid i en säker trafikmiljö. Barnen ska med andra ord ha möjligheter att lugnt och säkert kunna vistas i sin närmiljö. De ska också ges möjligheter att vara delaktiga i planeringen och barnens bästa ska stå i fokus. Gatu- och fastighetskontoret har därför låtit undersöka hur trafikmiljön upplevs av de barn som bor vid och kring Hornsgatan och hur detta påverkar deras liv. Undersökningen ingår som en del i Säker huvudgata – Hornsgatan.

Syftet med undersökningen var bland annat att studera barnens möjligheter att själva kunna röra sig i sin när miljö när det gäller:

- tillgänglighet – möjligheter för barn i olika åldrar att röra sig fritt
- trafiksäkerhet – upplevd risk för olyckor och skador
- trygghet och miljö – dels upplevelser av buller och avgaser, dels trivsel i omgivningen.

Undersökningen genomfördes genom två metoder, dels gruppintervjuer med barn och ungdomar som är boende vid och kring Hornsgatan samt intervjuer med personal inom barnomsorgen, dels en enkätundersökning riktad till föräldrar med barn i åldrarna 6–15 år i området. Sammantaget genomfördes 13 gruppintervjuer med 5–6 personer i varje grupp. Enkätundersökningen omfattade sammanlagt 510 barn.

Nästa steg:

Resultatet från undersökningen vägs samman med tidigare undersökningar och används i det fortsatta arbetet inom projektet. Förslagen till lösningar på hur Hornsgatan kan göras säkrare, tryggare och trevligare planeras att visas upp vid utställningar under 2005, där alla intresserade ska ges möjlighet att komma och se förslagen och lämna synpunkter. Gatu- och fastighetskontoret kommer också att via särskilt ordnade grupparbeten ge barn möjlighet att komma med sina synpunkter på förslagen.

Ta reda på mer!

www.stockholm.se/hornsgatan

Här hittar du bland annat mer om projektet och tidigare undersökningar som gjorts om Hornsgatans trafiksituation.

En gata för alla
Hornsgatan

Säker huvudgata Gatu- och fastighetskontoret

Box 8311, 104 20 Stockholm • Tel 08-508 260 00 • Fax 08-508 262 64

E-post hornsgatan@gfk.stockholm.se • www.stockholm.se/hornsgatan

BLOMQUIST ANNONSRÅD 2004 FOTO: L. Johansson/Infobild, P. Eriksson/Infobild (omslag)

Barnen på Hornsgatan

Vad tycker barnen som bor vid Hornsgatan om sin trafikmiljö?
Och hur påverkar trafiken dem i det dagliga livet?

På ett lättöverskådligt sätt presenterar vi här resultaten av en undersökning som sätter barnen som bor på, eller i närheten av, Hornsgatan i fokus.

